

Fragmenty z publikacji, Józef Gerald-Wyżycki, *Zielnik ekonomiczno-techniczny*, Wilno 1845

(O pokrzywie zwyczajnej)

Roślina ta, mało dotąd zwracająca uwagi, ważne w ekonomice daje użytki. Młode jej liście są jedną z najrańszych zieleniną na stołach wiejskich. W połowie swego wzrostu zebrana i ususzona, porznięta na sieczkę, zdrowym i przyjemnym dla bydła jest karmem. W zimie nasienie i liście podobnież suszone, utarte i oparzone, gdy się daje kurom, przyspiesza to niesienie jaj. Krowy karmione zieloną pokrzywą dają obficie mleka, i masło pięknie jest żółte. Łodygi uprawiane jak len lub konopie, dają włókno przydatne na najdelikatniejszą przędzę do robót damskich, i na delikatne tkaniny, znane pod nazwą pokrzywki.

(O mniszku lekarskim)

Podróżnik pospolity. Młode liście używają się na sałatę jak endywia. Liście i korzenie gotowane w zupach, rosółach lub na zieleninę i obficie zażywane, dzielne są lekarstwem dla melancholików. Dla bydła jest ta roślina dobrym pokarmem.

(O babce wielkiej)

Liście babki zawierają własności gojące, chłodzące, oraz łagodnie ściągające, stąd u wielu narodów znane są za najlepszy środek na rany. Wieśniacy nasi na wszelkie wrzody i rany przykładają liście babki, w dobrej wierze i przekonaniu na ciągłych doświadczeniach opartem. Podobnież skutki okazują wszystkie inne gatunki babki z liściem wąskim i długim.

(O komosie białej)

Liście mączycu młode mogą się używać do zup, i miasto szpinaku na zieleninę. Młode korzenie przyprawione jak szparagi, smaczną dają potrawę. W medycynie ma własności, chłodzące i rozmiękczone. Liście świeże utłuczone, ze śmietaną lub maślanką przykładają się z pożądanym skutkiem na hemoroidy bolesne.